

На основу Одлуке о начину спровођења јавне расправе и укључивања грађана у поступку доношења одлука, стратешких докумената и других аката града Крушевца ("Службени лист града Крушевца", број 4/18 и 4/19), Радна група за израду Плана развоја културе града Крушевца за период од 2025 - 2027. године, по завршеној јавној расправи подноси Скупштини

ИЗВЕШТАЈ

О СПРОВЕДЕНОЈ ЈАВНОЈ РАСПРАВИ О НАЦРТУ ПЛАНА РАЗВОЈА КУЛТУРЕ ГРАДА КРУШЕВЦА ЗА ПЕРИОД 2025-2027. ГОДИНЕ

Водећи се начелима транспарентности, отворености и партиципативности град Крушевац је током процеса израде Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године, спровео опсежне консултативне састанке, који су подразумевали директну укљученост пет установа културе чији је оснивач град Крушевац, Туристичке организације Крушевац, Ромског културног центра, али и представника ванинституционалних заинтересованих страна - удружења из области културе, омладинске и социјалне политике, основних и средњих школа и представника предшколске установе, високообразовних институција са територије града, представника Српске Православне Цркве, епархије крушевачке, месних заједница и других заинтересованих.

Израда Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године подразумевала је отворени, јавни и партиципативни процес у коме су сви актери у култури, као и грађани Крушевца и насељених места позвани да дају своје мишљење и сугестије.

У ту сврху реализовано је анкетно истраживање грађана Крушевца, анкетно истраживање запослених у установама културе, фокус групе и интервјуи са кључним актерима културног живота и развоја града.

За потребе истраживања културне партиципације грађана Крушевца примењена је и кванитативна истраживачка методологија техником анкете креирана од стране Радне групе за израду Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године. Ради што веће укључености грађана у консултативни процес спроведено је онлајн анкетно истраживање, преко Google платформе.

Упитник за грађане је био састављен од 25 питања и попунило га је 1.226 испитаника, од којих су 81,8% жене. Највећи број испитаника је старосне доби од 30-50 година (54,2%). До 18 година 11,4%, испитаника од 18-30 година је 24,9%, од 50-65 година је 8,6%. На анкету је одговорило 73,6% грађана са градског подручја и 26,4% са сеоског подручја. Највећи број испитаника је са вишом и високом школском спремом и то 60%, а са средњом школском спремом 36,9%.

Упитник за запослене раднике који су ангажовани на реализацији културних програмских садржаја био је састављен од 22 питања. На анкетно истраживање запослених одговорила су 53 запослена радника.

Реализовано је 8 фокус група и 4 интервјуа. У овом консултативном процесу учествовало је 95 представника различитих друштвених области.

Процес јавне расправе

Јавна расправа о нацрту Плана развоја културе града Крушевца за период од 2025-2027. године одржана је од 25. новембра 2024. до 05. децембра 2024. године. Текст

нацрта Плана развоја културе града Крушевца за период 2025 – 2027. године и Јавни позив за учешће у јавној расправи о нацрту Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године били су доступни на интернет страници Града Крушевца <https://krusevac.ls.gov.rs/> и у просторијама Одељења за друштвене делатности Градске управе града Крушевца (Балканска 63/III, Крушевац) у периоду од 8:00 до 15:00 часова, где су се могле добити ближе информације лично или путем телефона 037/350-14-50.

Позив за учешће у јавној расправи на нацрт Плана развоја културе града Крушевца за период 2025 - 2027. године прослеђен је свим локалним медијима, како би путем медија позвали све заинтересоване грађане да се укључе у јавну расправу и дају свој допринос у процесу израде нацрта стратешког документа.

Такође, позив за учешће у јавној расправи на нацрт Плана развоја културе града Крушевца за период 2025 - 2027. године прослеђен је путем електронске поште свим релевантним актерима на локалном нивоу и то како представницима институција, тако и представницима цивилног друштва који су активно били укључени у процес израде стратешког документа, представницима органа града, установама у области културе, удружењима из области културе, омладинске и социјалне политике, основним и средњим школама, високошколским установама, месним заједницама и другима.

Током трајања јавне расправе сви заинтересовани су имали могућност давања предлога, примедби, сугестија и мишљења о нацрту Плана развоја културе града Крушевца за период 2025 – 2027. године путем електронске поште: svetlana.vidanovic@krusevac.rs и gordana.miranovic@krusevac.rs, као и поштом на адресу: Градска управа града Крушевца, Газиместанска бр. 1, 37 000 Крушевац или предајом на писарници Градске управе града Крушевца, са назнаком „Примедбе поводом јавне расправе на нацрт Плана развоја културе града Крушевца за период 2025 – 2027. године". Такође, заинтересоване стране су имале могућност да своје предлоге и сугестије дају и на јавној трибини која је одржана 28. новембра 2024. године са почетком у 9,30 часова, у сали 34 Градске управе Крушевац.

Јавна трибина

Дана 28. новембра 2024. године, у сали 34 Градске управе града Крушевца, са почетком у 9,30 часова, одржана је јавна трибина о нацрту Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године.

На јавној трибини присуствовало је 25 особа.

На почетку јавне трибине обратио се Иван Манојловић, градоначелник града Крушевца и председник Радне групе за израду Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године, који је у уводној речи истакао значај доношења Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године као важног стратешког документа који је усмерен на унапређење развоја културе града Крушевца и чија израда представља кључни плански документ града у области културе који треба јасно да дефинише правце и циљеве развоја, као и активности које треба да допринесу унапређењу културне понуде и развој културне тражње на локалном нивоу.

Након уводног излагања градоначелника, презентацију Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године реализовао је Никола Пантелић, директор Народног музеја Крушевац и Члан Радне групе за израду нацрта Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године.

По завршетку презентације прешло се на дискусију поводом изнетих предлога, примедби, сугестија и мишљења грађана, о правцима будућег развоја у области културе града Крушевца.

1. Примедбе поводом јавне расправе на нацрт Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године које су презентоване од стране Ненада Димитријевића, представника Удружења грађана „Факири са југа“ из Крушевца, достављене су и писаним путем предајом на писарници Градске управе Крушевац, број 999/5766 од 28. новембра 2024. године, следеће садржине:

„Захтеви за измене конкурсних процедура и унапређење конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката и програма који својим квалитетом доприносе развоју и презентацији културе града Крушевца“:

1) Отварање посебног конкурса за системску подршку организацијама и текуће трошкове организација, по угледу на Нови Сад. Све четири године за које смо радили анализу преко половине буџета градског конкурса за културу додељено је једној организацији, а ово важи и за године уназад, чиме су, фактички, средства на располагању осталим учесницима конкурса значајно смањена и не можемо говорити о конкурсима од 6.000.000 рсд већ мање од 3.000.000 рсд. Колико се распоређује на просечно 30 так организација.

2) Финансијска подршка по пројекту/организацији не сме да буде мања од три минималца (бруто). Тренутна пракса Града Крушевца је да највећи број организација буде подржан симболичним износима, далеко испод минималне цене рада, а у највећем броју одабраних пројеката хонорар за рад ангажованих лица није одобрена ставка, што доводи до продубљивања прекарне позиције ионако маргинализованих радника и радница у култури и битно отежава рад самих организација, што ову подршку чини фиктивном, а не ставрном.

3) Резултати конкурса да се објављују у форми ранг листе свих пријава на којој је јасно истакнуто за сваку пријаву подносилац пријаве, кратки опис пројекта, тражени износ средстава, бодовни статус пројекта, одобрени износ средстава, кратко образложење жирија. Тренутно је пракса Града Крушевца да се резултати објављују у виду табеле на којој стоји име подносиоца пројекта, име пројекта, одобрени износ и у одвојеном делу кратко образложење жирија. Овако објављени резултати, без бодовног статуса, односа тражених и одобрених средстава и са генеричким образложењем жирија, не нуде потребне информације корисницима о процени предложених пројеката, односу бодовног статуса и одобрених средстава, те садржају пројеката који ће се финансирати из средстава јавног буџета. Подносиоци пројеката остају ускраћени за елементарни увид у квалитете или недостатке сопствене пријаве коју би онда у наредном конкурсном циклусу могли да се унапреде.

4) Конкурсе треба расписати и реализовати у претходној календарској години за програме чија се реализација планира у наредној години, како би програми и пројекти могли на време да се планирају.

5) Предлоге конкурсних пријава треба достављати у електронском формату. Актуелна пракса Града Крушевца је и даље у потпуној супротности са свим стандардима заштите животне средине те подразумева штампане материјале као и нарезивање ЦД-а.

6) Увођење конкурса за суфинансирање пројеката у области културе и уметности који су подржани кроз међународне фондове/програме као што су Креативна Европа, UNESCO, Програми прекограничне сарадње (IPA) и сл. Новац уложен у суфинансирање оваквих програма се у локалну заједницу заправо враћа кроз активности које се спроводе на територији локалне самоуправе где се новац из пројекта троши.”

Градоначелник Иван Манојловић је истакао да је Куд „14.октобар“ у складу са дугом историјом и традицијом постојања постао „бренд“ града и да су зато издвајања већа него за остала удружења грађана. Представник Куд-а „14.октобар“ Милан Савић је додао да ово удружење броји 152 члана који су подељени у три старосне групе, да преко

целе године имају пробе играча и певача, и да су издавања разумљива за ансамбл који постоји преко 100 година.

Одговор на изнете примедбе је дала начелница Одељења за друштвене делатности Светлана Видановић која је истакла да је правни основ за расписивање јавног конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у култури Закон о култури и Уредба о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, који је донела Влада Републике Србије - којом су прописани критеријуми, мерила, начин избора пројеката, утврђене су области културне делатности...Рок за подношење пријава на конкурс не може бити краћи од 30 дана од дана објављивања у дневном штампаном медију. Уредбом је прописано да Комисија врши избор пројеката по расписаном конкурс у и врши оцену сваког пројекта појединачно на основу вредновања критеријума утврђених овом уредбом. Комисија је обавезна да за сваки пројекат који се разматра сачини писмено образложење у коме се наводе разлози за прихватање или неприхватање пројеката. Комисија доноси одлуку која садржи списак изабраних пројеката и износе финансијских средстава, а резултати јавног конкурса објављују се на званичној интернет страници органа који расписује јавни конкурс, најкасније 60 дана од дана завршетка подношења пријава. Иначе, конкурс се расписује једном годишње за средства која су утврђена Одлуком о буџету града Крушевца за календарску годину.

Никола Пантелић, директор Народног музеја Крушевац је одговорио представнику Удружења грађана „Гнездо“ на предлог да се „уведу конкурси за суфинансирање пројеката у области културе и уметности који су подржани кроз међународне фондове/програме као што су Креативна Европа, UNESCO, Програми прекограничне сарадње (IPA) и сл.". Наиме, Никола Пантелић је одговорио да већ постоји конкурс за суфинансирање међународних пројеката у култури које расписује Министарство култура, као и да заинтересовани могу конкурисати за средства у висини до 30% од укупног буџета пројекта, што омогућава учесницима у овим пројектима да сопствено финансијско учешће у пројекту финансирају овим путем.

2. Бобан Јовановић, одборник одборничке групе „Живот је у питању-Странка слободе и правде, Покрет слободних грађана, синдикат Слога“ је изнео на јавној трибини следеће ставове и запажања, које је и у писаној форми доставио електронским путем Одељењу за друштвене делатности:

„Сматрам да су потребна већа издавања за културу у буџету Града, јер је за 2024. годину издвојено 6,51% укупног буџета, а 5,90% за функционисање установа културе, у поређењу са 2021. годином, када је у време пандемије издвојено 7,98% укупног буџета, а 6,07% за функционисање установа културе.

Такође, је мање одобрених пројеката: 22 одобрена пројекта 2024. године за износ од 6.000.000 динара, у односу на 2021. годину када су одобрена 32 пројекта за 4.000.000 динара.

Предлог да се swot анализа детаљније разради, јер много је слабости у односу на снаге и могућности;

Сугестија је да се мало школа одазвало јавној трибини, за које сматрам да су школе основ културе, као и недолазак оних који су у тиму, вероватно због пословне заузетости."

План развоја културе града Крушевца за период од 2025-2027. године је похваљен од стране одборника Бобана Јовановића. На сугестију одборника Бобана Јовановића да је у swot анализи наведено много слабости, Никола Пантелић, директор Народног музеја је истакао да су евидентиране слабости реалност тренутног стања и да се једино тако могу превазићи.

3. Ксенија Брадић Вељић, одборница одборничке групе „Живот је у питању - Странка слободе и правде, Покрет слободних грађана, Синдикат Слога", је мишљења да је документ теоретски темељан, али и превише уопштен. Као иницијаторка и један од организатора традиционалног концерта професора Музичке школе „Стеван Христић", констатовала је да је прошле године традиција одржавања концерта прекинута, јер Град и Народни музеј нису имали слободан термин када је концерт требао да се одржи и зато је поставила питање будуће сарадње у смислу обезбеђивања простора за одржавање планираног концерта. Градоначелник је изјавио да нема никаквих препрека да се концерт одржи у згради градске куће, са молбом да се на време најави потреба за коришћењем Мозаик сале, како не би дошло до преклапања термина са другим дешавањима која су планирана у истом простору. Директор Музеја је изразио спремност да и у будуће, као и увек до сада, Музеј буде домаћин професорима Музичке школе „Стеван Христић" како би одржали концерт класичне музике, уз благовремену најаву, односно најаву оквирног датума одржавања концерта.

Извештај о спроведеној јавној расправи о нацрту Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године је саставни део Нацрта Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године, те се Предлог Плана развоја културе града Крушевца за период 2025-2027. године упућује на разматрање и усвајање Градском већу и Скупштини града Крушевца.

Председник Радне групе

Иван Манојловић